

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
με τίτλο
«ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ
ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ»**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2026

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	3
ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ.....	4
Επιλογή θεμάτων.....	4
Υποβολή προτάσεων.....	4
Έναρξη εκπόνησης.....	4
Χρόνος εκπόνησης.....	4
Συγγραφή διπλωματικής εργασίας.....	5
Προθεσμίες υποβολής.....	5
Αλλαγή θέματος.....	5
Επιτροπή κρίσης.....	6
Αλλαγή Επιβλέποντα/ουσας.....	6
Διαδικασία κρίσης.....	6
Προφορική παρουσίαση.....	6
ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ.....	8
Κριτήρια βαθμολόγησης.....	8
ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.....	12
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.....	14
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ.....	15
ΜΟΡΦΗ.....	17
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ.....	19

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο οδηγός Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας καθορίζει το γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο σχετικά με την εκπόνηση των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών (Μ.Δ.Ε.) του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: «Νεότερες μέθοδοι και τεχνολογίες στην θεραπευτική αντιμετώπιση του Σακχαρώδη Διαβήτη». Παρέχονται πληροφορίες και οδηγίες ενώ καθορίζονται οι στόχοι, οι μέθοδοι αξιολόγησης και άλλα σημαντικά πληροφοριακά στοιχεία.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας έχει ως σκοπό την αξιοποίηση των γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. και η εφαρμογή των οδηγιών στοχεύει στην ομοιογένεια των εργασιών. Η Μ.Δ.Ε. αποτελεί επιστημονικό κείμενο το οποίο έχει δυναμικά δημοσιεύσιμη μορφή και ανταποκρίνεται στους αντίστοιχους κανόνες δεοντολογίας και επιστημονικής πρακτικής, γι' αυτό απαιτείται κατάλληλος σχεδιασμός, οργάνωση και μεθοδικότητα. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να μελετήσουν τις παρακάτω οδηγίες και να τις εφαρμόσουν κατά την εκπόνηση των εργασιών τους.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Επιλογή θεμάτων. Για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (άρθρο 34, παρ. 4 του Ν.4485/2017), οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει το Α', Β' και Γ' εξάμηνο του Προγράμματος Σπουδών. Για την επιλογή του θέματος της Μ.Δ.Ε., ο/η φοιτητής/τρια συνεργάζεται με μέλος Δ.Ε.Π. του γνωστικού πεδίου που τον/την ενδιαφέρει. Έπειτα από τη διαμόρφωση του θέματος και τη συνεννόηση με το μέλος Δ.Ε.Π., καταθέτει έως το τέλος του Γ' εξαμήνου την πρόταση του θέματος προς τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τις ισχύουσες αποφάσεις του Τμήματος.

Το παραπάνω μέλος Δ.Ε.Π. προτείνεται ως ο/η Επιβλέπων/ουσα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας από τη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και ορίζεται στη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τμήματος. Προβλέπεται η εκπόνηση ομαδικών διπλωματικών εργασιών.

Υποβολή προτάσεων. Το θέμα της Μ.Δ.Ε. θα πρέπει να διακρίνεται από την πρωτοτυπία του και να διατυπώνεται με σαφήνεια. Στη δήλωση θέματος, η οποία υποβάλλεται στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της Γραμματείας, αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η Επιβλέπων/ουσα και σύντομη περίληψη της προτεινόμενης εργασίας (αντικείμενο, σκοπός, προσδοκώμενα αποτελέσματα).

Έναρξη εκπόνησης. Έπειτα από τη συνεδρίαση της Γ.Σ. του Τμήματος, και την έγκριση των θεμάτων των Μ.Δ.Ε., ο/η φοιτητής/τρια ενημερώνεται από τη Γραμματεία και σε συνεννόηση με τον/την Επιβλέποντα/ουσα μπορεί να προχωρήσει στην έναρξη της εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. Η τυπική έναρξη της Μ.Δ.Ε. είναι η ημερομηνία έναρξης του Δ' εξαμήνου. Υποχρέωση του/της Επιβλέποντα/ουσας Καθηγητή/τριας-Συμβούλου είναι να καθοδηγεί και να συμβουλεύει τον/την φοιτητή/τρια κατά την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε., καθώς και ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να συνεργάζεται στενά μαζί του/της.

Χρόνος εκπόνησης. Ο προβλεπόμενος χρόνος εκπόνησης καθορίζεται από το ακαδημαϊκό ημερολόγιο και σε κάθε περίπτωση εντός της προβλεπόμενης, από τη διάρθρωση του προγράμματος, αντίστοιχης περιόδου σπουδών. Ο προβλεπόμενος ελάχιστος χρόνος υποβολής μιας Μ.Δ.Ε. είναι 3 μήνες και ο μέγιστος 6 μήνες. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατόν να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Η κατατεθείσα εργασία κρίνεται το αργότερο εντός

τριμήνου από την υποβολή της. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, το θέμα διαγράφεται από τον κατάλογο και ο κύκλος σπουδών θεωρείται ότι δεν ολοκληρώθηκε.

Συγγραφή διπλωματικής εργασίας: Η εργασία συνίσταται να έχει έκταση τουλάχιστον 63 τυπογραφικά φύλλα μίας όψης, σε γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος 12, σε πλήρη στοίχιση, με 1.5 διάστημα και, κατά προσέγγιση, να περιλαμβάνει 20.000 - 40.000 λέξεις. Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει (πέραν του κειμένου που αφορά στον κύριο κορμό της εργασίας): περίληψη στα ελληνικά και αγγλικά, αναλυτικό πίνακα περιεχομένων, πίνακα συντομογραφιών (εφόσον είναι απαραίτητο), πίνακα εικόνων - σχημάτων, πίνακα διαγραμμάτων ή γραφημάτων (εφόσον υπάρχουν) και κατάλογο βιβλιογραφίας. Στον τελευταίο αναφέρονται μόνο έργα στα οποία γίνεται παραπομπή μέσα στην εργασία σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στη συνέχεια. Οι βιβλιογραφικές αναφορές προστίθενται στο τέλος της εργασίας χρησιμοποιώντας το σύστημα APA (American Psychological Association), αριθμώντας κατά σειρά εμφάνισης στο κείμενο.

Προθεσμίες υποβολής. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία για το Π.Μ.Σ. «Νεότερες μέθοδοι και τεχνολογίες στην θεραπευτική αντιμετώπιση του Σακχαρώδη Διαβήτη» μπορεί να υποβληθεί έως την ημερομηνία που ορίζει η Γραμματεία, προκειμένου να επιτραπεί η συμμετοχή στην αντίστοιχη τελετή αποφοίτησης του εαρινού εξαμήνου αντίστοιχα, όποτε αυτή ανακοινωθεί από το Τμήμα Ιατρικής. Η τυπική λήξη του εαρινού εξαμήνου (Δ') είναι στις 31 Αυγούστου. Η Μ.Δ.Ε. υποβάλλεται μέσω του Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου της Γραμματείας. Θα πρέπει να επιβεβαιώσετε τη λήψη του, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν τεχνικά προβλήματα. Η αυστηρή τήρηση των προθεσμιών υποβολής είναι απαραίτητη. Εάν ο/η φοιτητής/τρια προβλέψει ενδεχόμενη καθυστέρηση, θα πρέπει να επικοινωνήσει με τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. τουλάχιστον μία (1) εβδομάδα πριν από την προθεσμία υποβολής, σε εξαιρετικά προσωπικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις ή σε πιστοποιημένη ασθένεια.

Αλλαγή θέματος. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε., παρά μόνο μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της Επιβλέποντα/ουσας, εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος. Αλλαγή θέματος σε καμιά περίπτωση δεν αποτελεί λόγο για παράταση των προθεσμιών υποβολής της Μ.Δ.Ε. Σε περίπτωση τροποποίησης ή βελτίωσης του θέματος, απαιτείται έγγραφη αίτηση του/της φοιτητή/τριας προς τη Σ.Ε.

Επιτροπή κρίσης. Συγκροτείται Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της

Μ.Δ.Ε. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα ή αντίστοιχη ακαδημαϊκή εμπειρία με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Αλλαγή Επιβλέποντα/ουσας. Μπορεί να γίνει σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, με αίτηση του/της Επιβλέποντα/ουσας ή του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. Εφόσον έχει συσταθεί η τριμελής Εξεταστική Επιτροπή, ο/η Επιβλέπων/ουσα αντικαθίσταται από ένα από τα εναπομένοντα μέλη της τριμελούς Επιτροπής, ειδάλλως από άλλο μέλος Δ.Ε.Π. με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Διαδικασία κρίσης. Όταν περατωθεί η σύνταξη της Μ.Δ.Ε., υποβάλλεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του/της Επιβλέποντα/ουσας Καθηγητή/τριας ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση, σε 4 αντίτυπα (3 σε έντυπη μορφή και 1 σε ηλεκτρονική μορφή).

Για να εγκριθεί μία Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις: α) Το θέμα και το περιεχόμενο της Μ.Δ.Ε. να είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ και να αντανακλά τον επιστημονικό χαρακτήρα του, β) η εργασία να είναι πρωτότυπη και γ) η πραγμάτευση, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να τεκμηριώνεται πειστικά η ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του/της φοιτητή/τριας.

Προφορική παρουσίαση. Εφόσον υπάρξει θετική κρίση της Μ.Δ.Ε. από τον/την Επιβλέποντα/ουσα, για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της εργασίας του/της φοιτητή/τριας, η τριμελής Εξεταστική Επιτροπή καλεί αυτόν/αυτήν σε δημόσια εξέταση επί του θέματος της εργασίας του/της. Προϋπόθεση για τη εξέταση της Μ.Δ.Ε. είναι ο/η φοιτητής/τρια να έχει ολοκληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του/της με τα προβλεπόμενα μαθήματα και την Κλινική άσκηση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Η χρονική διάρκεια της προφορικής υποστήριξης είναι στην αρμοδιότητα της Επιτροπής ενώ η παρουσίαση πρέπει να γίνεται στη γλώσσα που προβλέπεται στο Π.Μ.Σ. Η προφορική παρουσίαση γίνεται δια ζώσης ή με τηλεδιάσκεψη σε περιπτώσεις ειδικών καταστάσεων και συνθηκών. Μετά την προφορική υποστήριξη της Μ.Δ.Ε., συμπληρώνεται από την Εξεταστική Επιτροπή το έντυπο αξιολόγησης. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ενός/μιας Επιβλέποντα/ουσας κατά την προφορική εξέταση, ο Διευθυντής δύναται να εξουσιοδοτήσει αναπληρωτή.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ

Η τριμελής Εξεταστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη βαθμολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Η βαθμολόγηση της Μ.Δ.Ε. γίνεται σε κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10). Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του. Ο μέσος όρος της βαθμολογίας της Μ.Δ.Ε. από τα τρία μέλη της εξεταστικής Επιτροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερος του έξι (6), ειδάλλως η εργασία θεωρείται απορριπτέα και ο/η φοιτητής/τρια δεν ολοκληρώνει τη φοίτηση.

Σε περίπτωση που έως την ολοκλήρωση της Μ.Δ.Ε. ένας/μία Επιβλέπων/ουσα έχει εγκαταλείψει το Πανεπιστήμιο, βρίσκεται σε μακροχρόνια άδεια ή δεν είναι σε θέση να βαθμολογήσει την εργασία για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ένα νέο μέλος ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Πολιτική βαθμολόγησης. Κάθε εργασία βαθμολογείται ξεχωριστά από το καθένα από τα τρία μέλη της Επιτροπής και ο τελικός βαθμός προκύπτει έπειτα από τη συνεννόηση μεταξύ τους. Στόχος είναι η ενημέρωση των φοιτητών/τριών για τον προσωρινό βαθμό και τις τυχόν απαιτούμενες διορθώσεις εντός δύο (2) εβδομάδων από την υποβολή της εργασίας.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Βαθμός 9-10	<ul style="list-style-type: none">• Αποδεικνύει εξαιρετική κατανόηση όλων των σημαντικών βασικών θεμάτων• Η σχετική βιβλιογραφία ερευνήθηκε πλήρως και αναθεωρήθηκε κριτικά• Εξελιγμένη ικανότητα ενσωμάτωσης προβληματισμών θεωρίας και πρακτικής (όπου απαιτείται)• Ιδιαίτερα ενημερωτική ερμηνεία των ευρημάτων με κριτική αυτογνωσία των δυνατοτήτων και των περιορισμών• Εξαιρετική χρήση πινάκων και αριθμών
-------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλες και ενημερωμένες αναφορές που χρησιμοποιούνται σε κατάλληλα σημεία • Πλήρης και καλά μορφοποιημένη βιβλιογραφία • Άριστα οργανωμένη και καλογραμμένη εργασία
--	---

Βαθμός 8	<ul style="list-style-type: none"> • Δείχνει μια ολοκληρωμένη κατανόηση των σημαντικών ζητημάτων • Ερευνήθηκε επαρκώς και αξιολόγησε κριτικά τη βιβλιογραφία • Διορατική ικανότητα ενσωμάτωσης θεωριών και πρακτικών ανησυχιών (όπου απαιτείται) • Όλα ή κοινά σημαντικά ζητήματα που απαιτούνται για το σύνολο ερωτήσεων ή το θέμα που προσδιορίζεται και αντιμετωπίζεται • Δεν υπάρχουν ουσιαστικά λάθη γεγονότων ή ερμηνείας • Σαφής και αποτελεσματική χρήση των κατάλληλων πινάκων και αριθμών • Κατάλληλες και ενημερωμένες αναφορές που χρησιμοποιούνται σε κατάλληλα σημεία. πλήρης και καλά μορφοποιημένη βιβλιογραφία • Σαφής και καλά οργανωμένη λογική δομή σε ολόκληρη τη διατριβή. Εντός ορίων λέξεων
Βαθμός 7	<ul style="list-style-type: none"> • Αποδεικνύει επαρκή κατανόηση των σημαντικών ζητημάτων με κάποια κενά ή ανεπάρκειες • Η βιβλιογραφία ερευνήθηκε σε αποδεκτό επίπεδο αλλά όχι πέραν αυτού • Ικανοποιητική ικανότητα συσχέτισης με θέματα έρευνας και πρακτικής (όπου απαιτείται)

	<ul style="list-style-type: none"> • Ορισμένα σημαντικά ζητήματα που απαιτούνται για το σύνολο ερωτήσεων ή το θέμα που προσδιορίζεται και αντιμετωπίζεται • Λίγα σφάλματα γεγονότος ή ερμηνείας που υποδηλώνουν παρανοήσεις της βιβλιογραφίας • Πίνακες και σχήμα, κατάλληλο για τις περισσότερες περιπτώσεις
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλες αναφορές χρησιμοποιούνται με περιστασιακές παραλείψεις και αποδεκτά μορφοποιημένη βιβλιογραφία • Λογική δομή με περιστασιακές ασυνέπειες. Εντός ορίων λέξεων.
Βαθμός 6	<ul style="list-style-type: none"> • Δείχνει λιγότερο από επαρκή κατανόηση των σημαντικών ζητημάτων • Εν μέρει ερεύνησε τη βιβλιογραφία αλλά άφησε σημαντικά κενά • Περιορισμένη ικανότητα συσχέτισης με θέματα έρευνας και πρακτικής (όπου απαιτείται) • Λίγα σημαντικά ζητήματα που απαιτούνται για το σύνολο ερωτήσεων ή το θέμα που προσδιορίστηκε και παρουσιάστηκε. Μερικά σοβαρά λάθη γεγονότων ή ερμηνείας ενδεικτικά παρανοήσεων του βασικού υλικού • Ακατάλληλη ή ελλιπής χρήση πινάκων και αριθμών • Ακατάλληλη ή ελλιπής αναφορά • Παρουσίαση, σελιδοποίηση, τίτλος, περιθώρια και παραγράφους που δεν καθορίζονται στο εγχειρίδιο

<p>Βαθμός 5-1</p> <p>(δεν προβιβάζεται)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • • Δείχνει κακή κατανόηση των σημαντικών ζητημάτων • Ανεπαρκής έρευνα της βιβλιογραφίας που υπογραμμίζει τα κενά της γνώσης • Πολύ περιορισμένη ικανότητα συσχέτισης με θέματα έρευνας και πρακτικής (όπου απαιτείται) • Λίγα, εάν υπάρχουν, από τα σημαντικά ζητήματα που απαιτούνται από το σύνολο ερωτήσεων ή το θέμα που εντοπίστηκε και παρουσιάστηκε • Σοβαρά σφάλματα στην πραγματικότητα ή ερμηνεία βασικού υλικού • Ακατάλληλη ή ελλιπής χρήση πινάκων και αριθμών
	<ul style="list-style-type: none"> • Ακατάλληλη ή ελλιπής αναφορά • Μη αποδεκτή παρουσίαση. Η σελιδοποίηση, ο τίτλος, τα περιθώρια και οι παράγραφοι χρειάζονται προσοχή.
<p>Βαθμός 0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπεβλήθη

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Συνοπτικά η Διαδικασία προφορικής εξέτασης και απονομής τίτλου:

1. Παράδοση της Μ.Δ.Ε. για κρίση στην τριμελή Επιτροπή.
2. Σε περίπτωση θετικής κρίσης καθορίζεται ο τόπος και η ημερομηνία της προφορικής εξέτασης.
3. Συμπλήρωση της αίτησης για απονομή διπλώματος.
4. Παρουσίαση της Μ.Δ.Ε., συμπλήρωση και υπογραφή του εντύπου βαθμολογίας από την τριμελή Επιτροπή εις διπλούν.
5. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απονομή τίτλου είναι:
 - α) Το έντυπο της Βαθμολογίας της Μ.Δ.Ε. υπογεγραμμένο από την τριμελή Επιτροπή εις διπλούν.
 - β) Παράβολο 13+6 €, καταβάλλεται στην Τράπεζα Πειραιώς
 - γ) 3 αντίγραφα της Μ.Δ.Ε., τυπωμένο και στις δύο όψεις της σελίδας.
 - δ) Ηλεκτρονικό αντίγραφο
 - ε) Βεβαίωση από την Κεντρική Βιβλιοθήκη Α.Π.Θ. (τα απαιτούμενα έγγραφα προς συμπλήρωση αποστέλλονται ηλεκτρονικά από τη Γραμματεία.)
 - ζ) Βεβαίωση από την Βιβλιοθήκη της Ιατρικής Σχολής.

Ο **βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών** (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δευτέρου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Π.Μ.Σ.

βαθμός Μ.Δ.Ε. = άθροισμα γινομένων (βαθμού κάθε μαθήματοςx αντίστοιχα ECTS κάθε μαθήματος) + (βαθμός Μεταπτυχιακής Διπλωματικής ΕργασίαςxECTS)

(σύνολο ECTS)

Το βαθμολόγιο κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή/τρια του/της οποίου/ας ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Κατά την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να αποφύγει τη χρήση αθέμιτων μέσων και την αντιγραφή καθώς αυτό θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Οι μορφές αθέμιτων μέσων περιλαμβάνουν:

- Λογοκλοπή
- Διπλή υποβολή η αυτό-λογοκλοπή
- Υποβολή εργασίας με ανάθεση η αγορά
- Νοθευμένη έρευνα
- Παράλειψη αναφοράς σε χρησιμοποιηθείσα βιβλιογραφία

Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση δημοσιευμένης ή μη εργασίας άλλου/ης χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της φοιτητή/τριας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί επίσης να στοιχειοθετήσει λογοκλοπή. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της Επιβλέποντα/ουσας Καθηγητή/τριας, η Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της φοιτητή/τριας από τα μητρώα φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ..

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του/της φοιτητή/τριας, ωστόσο στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης εκχωρεί στο Πανεπιστήμιο δικαιώματα ανοικτής πρόσβασης στο έργο τους, σύμφωνα με τους όρους ειδικών αδειών (Creative Commons, Open Content License). Οι άδειες αυτές συνήθως διαθέτουν ελεύθερα το έργο μέσω διαδικτύου με την προϋπόθεση αυτό να χρησιμοποιείται για μη εμπορικούς σκοπούς και να γίνεται αναφορά κατά τη χρήση, διανομή, αναπαραγωγή, παρουσίασή του. Με την «Ανοικτή Πρόσβαση» είναι δυνατή η διαδικτυακή πρόσβαση σε ψηφιακό επιστημονικό περιεχόμενο (άρθρα, δεδομένα, κ.ά.) χωρίς την πλειοψηφία των περιορισμών που σχετίζονται με πνευματικά δικαιώματα. Οι συγγραφείς δίνουν τη συγκατάθεσή τους για την ανοικτή πρόσβαση στο έργο τους. Οι αναγνώστες μπορούν να χρησιμοποιούν ελεύθερα το διατιθέμενο υλικό για ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και άλλους σκοπούς σεβόμενοι τους όρους σύμφωνα με τους οποίους ο δημιουργός διέθεσε το έργο του.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Οι Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες του Π.Μ.Σ. με τίτλο: «Νεότερες μέθοδοι και τεχνολογίες στην θεραπευτική αντιμετώπιση του Σακχαρώδη Διαβήτη» θα πρέπει να συγγράφονται και να παραδίδονται σύμφωνα με κάποιες συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Γενικές Οδηγίες. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να καταδεικνύει καλή γνώση του θεματικού πεδίου, δυνατότητα εντοπισμού ενός προβλήματος, ικανότητα στην ανάλυση δεδομένων, ανάπτυξη των ζητημάτων που εμπλέκονται στο προς επίλυση πρόβλημα και χρήση σωστής μεθοδολογίας.

Καταμέτρηση λέξεων. Η εργασία θα πρέπει να καλύπτει κατ' ελάχιστο 63 τυπογραφικές σελίδες και κατά το μέγιστο περίπου 127 τυπογραφικές σελίδες. Κατά προσέγγιση, η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει 20.000 - 40.000 λέξεις (ενδεικτικά, μία σελίδα με γραμματοσειρά Times New Roman, 12 και διάστημα 1,5 είναι περίπου 350 λέξεις). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο συνολικός αριθμός των λέξεων δεν περιλαμβάνει την Περίληψη, τους Πίνακες, τα Σχήματα, τις Παραπομπές και τα Παραρτήματα.

Μία εργασία αποτελείται από 4 συνολικά μέρη: 1. Εξώφυλλο 2. Πρόλογος 3. Κύριο Μέρος 4. Επίλογος.

Στο **Εξώφυλλο** περιλαμβάνονται τα στοιχεία του Ιδρύματος, της Σχολής και του Τμήματος, τα στοιχεία του Π.Μ.Σ., ο πλήρης τίτλος της εργασίας, το ονοματεπώνυμο του/της φοιτητή/τριας, το ονοματεπώνυμο και η ειδικότητα του/της Επιβλέποντα/ουσας, ο τόπος και η ημερομηνία υποβολής (μήνας και έτος). Επίσης, δίνεται η δυνατότητα εισαγωγής εικόνας, φωτογραφίας ή σχήματος στην κενή περιοχή κάτω από το όνομα του/της Επιβλέποντα/ουσας Καθηγητή/τριας, σε περίπτωση που κάποιος/α το επιθυμεί.

Ο **Πρόλογος** περιλαμβάνει τη *σελίδα τίτλου* στην οποία αναφέρονται: ο πλήρης τίτλος της εργασίας, το ονοματεπώνυμο του/της φοιτητή/τριας, τα στοιχεία της Σχολής, το όνομα του Επιβλέποντα/ουσας, τα μέλη της Επιτροπής, ο τόπος και η ημερομηνία υποβολής (μήνας και έτος) και το σύνολο των λέξεων. Όσον αφορά στην καταμέτρηση των λέξεων, οι λέξεις μετρώνται από την πρώτη λέξη εισαγωγής έως και την τελευταία λέξη της βιβλιογραφίας.

Στη συνέχεια ακολουθούν κατά σειρά: Ευχαριστίες/αφιερώσεις του/της φοιτητή/τριας (προαιρετικά), περίληψη και λέξεις κλειδιά (σε νέα σελίδα), τίτλος της εργασίας –

ονοματεπώνυμο – περίληψη και λέξεις κλειδιά στην αγγλική γλώσσα (σε νέα σελίδα). Η περίληψη, η οποία δε θα πρέπει να ξεπερνά τις 300 λέξεις, θα πρέπει να συνοψίζει την εργασία, να αναφέρεται στη μεθοδολογία, τα αποτελέσματα ή τα ευρήματα και να κάνει μία συνολική αναφορά στα κύρια ζητήματα που προκύπτουν από τη συζήτηση των αποτελεσμάτων.

Έπειτα, καταγράφονται αναλυτικά, σε ξεχωριστή σελίδα το καθένα: πίνακας περιεχομένων, πίνακας συντομογραφιών/ακρωνυμίων (εφόσον είναι απαραίτητο), πίνακας σχημάτων ή εικόνων, πίνακας διαγραμμάτων (εφόσον υπάρχουν), πίνακας γραφημάτων (εφόσον υπάρχουν).

Το Κύριο Μέρος της Εργασίας αποτελείται από την Εισαγωγή, το Κύριο σώμα και τα Συμπεράσματα – Αποτελέσματα.

Στην *Εισαγωγή* παρουσιάζονται το θεματικό πεδίο, με αναφορά στο θεωρητικό υπόβαθρο, το περιεχόμενο και η δομή της εργασίας, ο σκοπός και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, τα ερευνητικά ερωτήματα, η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε (τεχνικές, εργαλεία, τεχνολογίες), οι περιορισμοί και οι δυσκολίες καθώς και η υπόθεση της εργασίας.

Το *Κύριο Σώμα* της εργασίας αποτελείται από τα Κεφάλαια, τις Ενότητες και τις Υποενότητες, όπου γίνεται η συστηματική καταγραφή της βιβλιογραφίας που μελετήθηκε, με λογική σειρά και αλληλουχία. Για παράδειγμα, ως ένα γενικό πλάνο, προτείνεται να γραφεί ως εξής: Σύντομη Ιστορική Αναδρομή και σύγκριση με τη σημερινή πραγματικότητα, βιβλιογραφική ανασκόπηση, περιγραφή της μεθοδολογίας, επεξήγηση τεχνικών και εργαλείων, παρουσίαση αποτελεσμάτων, σύγκριση αποτελεσμάτων με άλλα δεδομένα.

Στα *Συμπεράσματα* παρατίθεται μία σύντομη ανασκόπηση των αποτελεσμάτων και με κριτική ανάλυση αναφέρονται τα προβλήματα που προέκυψαν, παρουσιάζονται βελτιωτικές προτάσεις και προβάλλονται ιδέες για μελλοντική έρευνα/συζήτηση.

Ο **Επίλογος** αποτελείται από τις βιβλιογραφικές ή διαδικτυακές πηγές της εργασίας και τα παραρτήματα. Οι πηγές (ελληνόγλωσσες ή ξενόγλωσσες) που χρησιμοποιούνται στην εργασία θα πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρονται, με συγκεκριμένο πρότυπο βιβλιογραφίας και παραπομπών. Τα παραρτήματα είναι προαιρετικά και εντάσσονται στην εργασία εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο (π.χ. ερωτηματολόγια έρευνας).

ΜΟΡΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αναφορικά με τις προδιαγραφές της μορφής της εργασίας, επισημαίνεται ότι η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να παρουσιάζεται σε δακτυλογραφημένη μορφή, στη μία όψη κάθε φύλλου, μεγέθους Α4, με τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Γραμματοσειρά: **Times New Roman**
- Μέγεθος γραμματοσειράς (για τίτλους κεφαλαίων): 16 pt
- Μέγεθος γραμματοσειράς (για τίτλους ενοτήτων): 14 pt
- Μέγεθος γραμματοσειράς (για το κείμενο): **12 pt**
- Μέγεθος γραμματοσειράς (για υποσημειώσεις): 10 pt
- Στυλ (για τίτλους κεφαλαίων, ενοτήτων): έντονο (bold)
- Στυλ (για κείμενο κτλ): κανονικό
- Διάστιχο: **1,5 γραμμές**
- Στοίχιση: πλήρης
- Περιθώρια: **2,54 mm**

Η απλή απόσταση είναι αποδεκτή μόνο όταν γίνεται αναφορά σε πηγές ή στις υποσημειώσεις. Σε περίπτωση παραπομπής από πηγές, χρησιμοποιείται η εσοχή του κειμένου. Όσον αφορά στην αρίθμηση των σελίδων, θα πρέπει να γίνεται διαδοχικά, και να ξεκινά από τη σελίδα της σελίδας τίτλου.

Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην *παραγραφοποίηση* του κειμένου, ώστε να καθίσταται ευανάγνωστο. Επομένως, καλό θα είναι να διαχωρίζεται με παραγράφους και με εσοχή στην αρχή της κάθε παραγράφου. Όταν παρατίθενται *λίστες*, θα πρέπει να είναι αριθμημένες σε λογική σειρά, ώστε να αποτυπώνονται με σαφήνεια. Αναφορικά με την εισαγωγή εικόνων, πινάκων, γραφημάτων, διαγραμμάτων και διαφόρων αντικειμένων, επισημαίνεται ότι θα πρέπει επίσης να υπάρχει αρίθμηση στη λεζάντα (π.χ. Εικ. 1, Εικ. 2). Επισημαίνεται ότι, ειδικά για τις εικόνες, συνίσταται η προσεκτική επιλογή και χρήση υψηλής ανάλυσης, για λόγους ευκρίνειας.

Γενικότερα, συνίσταται να εφαρμόζονται οι εξής **τεχνικές** κατά τη συγγραφή της εργασίας:

- Χρήση γ' προσώπου. Αποφεύγεται η χρήση α' προσώπου π.χ. εγώ ανέφερα, εμείς αναφέραμε κ.λπ.
- Χρήση κατάλληλου χρόνου. Ανάλογα με το περιεχόμενο του κειμένου, προσαρμόζεται και ο κατάλληλος χρόνος. π.χ. συνηθέστερος είναι ο παρελθοντικός χρόνος αλλά όταν παρουσιάζονται προτάσεις για πιθανή έρευνα χρησιμοποιείται ο μελλοντικός χρόνος.
- Αποφυγή υπογραμμίσεων και έντονων γραμμάτων (bold), εκτός εάν είναι αναγκαίο. Σε περίπτωση που πρέπει να επισημανθεί κάτι, προτιμότερο είναι να γραφεί με πλάγια γραφή (italic).
- Αποφυγή έκφρασης προσωπικών απόψεων δίχως βιβλιογραφική τεκμηρίωση. Ό,τι καταγράφεται στην εργασία, θα πρέπει πάντα να έχει παραπομπή στην πηγή ή επεξηγηματική τεκμηρίωση.
- Χρήση απλής γλώσσας. Αποφυγή επαναλήψεων, λογική σειρά, συντομία και περιεκτικότητα, σαφήνεια.
- Χρήστη επιστημονικού ύφους. Θα πρέπει να τεκμηριώνονται όσα γράφονται με ακρίβεια.
- Προσοχή στη λογοκλοπή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Η σωστή αναφορά στη βιβλιογραφία αποτελεί δέουσας σημασίας κομμάτι της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Οι βιβλιογραφικές αναφορές ενσωματωμένες στον αντίστοιχο κατάλογο, εξυπηρετούν τον αναγνώστη ώστε να ανατρέξει σε σημεία που τον ενδιαφέρουν, μέσα στο κείμενο. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, έχουν καθιερωθεί συγκεκριμένα βιβλιογραφικά συστήματα. Το αναγνωρισμένο σύστημα που θα χρησιμοποιηθεί για τη Μεταπτυχιακή Εργασία είναι το σύστημα **APA** (American Psychological Association).

Παράδειγμα

Άρθρο περιοδικού

Γενική μορφή: Επώνυμο, Ό. Ό., Επώνυμο, Ό. Ό., & Επώνυμο, Ό. Ό. (έτος). Τίτλος άρθρου.

Τίτλος περιοδικού, αριθμός τόμου, σελίδες. doi: <http://xxxxxxx>

π.χ. Bahrck, H. P. (1979). Maintenance of knowledge: Questions about memory we forgot to ask. *Journal of Experimental Psychology: General*, 108, 296–308. <http://dx.doi.org/10.1037/0096-3445.108.3.296>

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις **παραπομπές** μέσα στο κείμενο, οι οποίες θα πρέπει απαραίτητα να αριθμούνται και να παραπέμπουν στη βιβλιογραφία της εργασίας. Στην περίπτωση που οι απόψεις οι οποίες παρουσιάζονται είναι παράθεση αυτούσιων των απόψεων κάποιου άλλου/ης, τότε αυτές παρατίθενται σε εισαγωγικά και η παραπομπή είναι ανοικτή με αναφορά συγκεκριμένης σελίδας από όπου προέρχεται το παρατιθέμενο τμήμα. Τα μεγάλης έκτασης παραθέματα πρέπει να αποφεύγονται, καθώς ο λόγος καθίσταται κουραστικός για τον αναγνώστη.

Οι **υποσημειώσεις** χρησιμοποιούνται για να αναφερθούν ή να επεξηγήσουν έννοιες που δεν αναλύονται μέσα στο κείμενο. Αυτό δεν μπορεί να γίνει στην περίπτωση του εντός κειμένου παραπομπών.

Περισσότερες πληροφορίες και οδηγίες για την ορθή χρήση του συστήματος APA υπάρχουν σε αναλυτικό εγχειρίδιο στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (www.lib.auth.gr).